

**APULAI SPOLIISIPÄÄLLIKKÖ
ESKO RASI**

1.10.2012

SUOMEN AMPUMAUURHEILULIITON LAUSUNTO ASELUPAKÄYTÄNTÖJEN YHTENÄISTÄMISOHJEEN LUONNOKSESTA

Suomen Ampumaurheiluliitto (SAL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Aselupakäytäntöjen yhtenäistämisohjeen luonnoksesta. SAL kiinnittää huomionsa ohjeen nopeaan voimaantuloaikaan (19.10.2012). SAL:n mielestä asia tulee pohtia perinpohjaisesti eikä kiireellä, varsinkin kun vireillä on lakimuutosesityksiä. Jokaisen muistissa on millaisen sekamelskan edellinen kiireellä tehty ohjeistus aiheutti niin viranomaisten kuin myös harrastajien piirissä.

Peruslähdekohtana tulee olla, että laki ja sen soveltaminen pitää olla sama kaikille. SAL pitää tärkeänä, että ohje tukee kansalaisten oikeusturvan toteutumista ja tasa-arvoa paikkakunnasta riippumatta. Tiukka laki ei kylläkään lupaohjeella lievene, mutta käytäntöjen tulee olla tasa-arvoiset. Lähtökohtana tulee myös olla, että urheiluampujan ja metsästäjän tulee olla yhtä lainkuuliaisia kuin muidenkin kansalaisten. Nyt luonnoksen ohjeet antavat ymmärtää, että ampumaharrastajien tulee olla lainkuuliaisempia kuin muiden kansalaisten säilyttääkseen harrastuksensa ja aseensa. Tämä tulee esiin erityisesti pitkään aseluvan haltijana olleiden moitteettoman historian omaavien kansalaisten yksittäisen virheellisen menettelyn seurauksia harkittaessa. Yhtenäistämisohjeissa ei ole lainkaan ohjeistettu mahdollisuutta toimenpiteistä luopumiseen aseasiassa so. lupaan ei po. olosuhteissa ole tarpeen puuttua. Tällainen toimenpiteistä luopumismahdollisuus on lähtökohtaisesti kaikissa rangaistavaksi säädetyissä asioissa mukana tämänhetkessä lainsäädännössä Suomessa, aseluvat eivät voi olla tästä poikkeus. Tämän johdosta SAL katsoo, että tällainen normaali viranomaisharkinnan osa tulee myös sisällyttää yhtenäistämisohjeeseen.

Edellä olevaan luonnollisena osana kuuluu luvan väliaikaisen peruuttamisen huomioiminen ohjeistuksessa. Joissakin tapauksissa esitutinnan ja oikeudenkäynnin pitkä kesto johtaa yhdessä lupien väliaikaisen peruuttamisen kanssa siihen, että aseluvan haltija on asian lopullisen tuomion saadessaan voinut olla vuodesta kahteen jopa enemmän ilman aselupaa. Myös tämän ajan huomioimisesta tulee sisällyttää ohjeistus yhtenäistämisohjeeseen.

SAL:n mielestä ohjeista huolimatta viranomaisille jää vielä paljon harkintavaltaa, johon saattaa vaikuttaa enemmän käsittelijän asenne kuin oikea tietämys ampumaurheilusta tai metsästyksestä. Edellä mainitusta syystä johtuen tarjoaa SAL tietotaitonsa viranomaisten käyttöön.

SAL kiinnittää erityistä huomioita ohjeen mielenterveyskohtaan. SAL:n mielestä ohje voi kääntyä myös sen tavoitteita vastaan, jolloin hoitoon ei hakeudutakaan, kun on pelko lupien menettämisestä, vaikka lyhytaikainen hoito johtaisi parempaan lopputulokseen kuin vuosien

ongelmien peittäminen. Masennusta ja syrjäytymistä voidaan ehkäistä ja hoitaa, niistä voidaan myös parantua ja päästä irti. Masennus tai syrjäytyminen voivat johtua esim. töistä irtisanomisista, työttömyydestä tai muuten vaikeasta elämän tilanteesta. SAL:n mielestä tehokkainta hoitoa ja paranemiskeinoja mahdollisen lääkityksen ja terapian ohella ovat sosiaalinen kanssakäyminen ja virikkeellinen vapaa-ajan harrastaminen. Tässä kohdissa ampumaurheilun valvotuissa olosuhteissa ei eroa muusta harrastustoiminnasta.

Huomattavaa SAL:n mielestä on, että nyt ohje ei anna mahdollisuutta mahdollisten mielenterveyshäiriöiden ja yleensäkin terveystilan vaikutuksista johtuvien hallussapitolupien peruuttamisen palauttamisiin, kun luvan menettänyt todetaan terveeksi tai muut syyt aseluvan peruuttamiselle ovat poistuneet, so. väliaikaisen peruuttamisen mahdollisuutta ei ole sisällytetty ohjeisiin. SAL:n mielestä on tärkeää, että hallussapitoluvat voisi saada väliaikaisen peruuttamisen jälkeen takaisin kustannuksitta ja ilman uutta lupamenettelyä tai kevennetyllä menettelyllä, kunhan lupien peruuttamisen lääketieteelliset tai muut esteet ovat parantuneet tai poistuneet ja ne on terveydenhuollon ammattilaiset todenneet. VRT. Väliaikainen ajokortin menetys ja palautus (esim. ylinopeudet, rattijuopomus).

SAL kiinnittää myös huomiota lähestymiskielon perusteella luvan peruutusharkintaa tehtäessä. Joskus kaikki mahdollinen kiusanteko toista kohtaan käytetään omiin tarkoituksiin esim. ero- ja huoltajuuksissa. Siksi soveltamisohjeessa on erittäin tärkeää, kuten ohjeessa mainittukin, että harkinta tapahtuu luvanhaltijan käyttäytymisen ja hänen kuulemisensa perusteella. Kuuleminen pitäisi tehdä nopeasti lähestymiskiellon jälkeen.

Nykyisen lain ja sen soveltamisohjeen kannalta ongelmallisin tilanne on edelleenkin alaikäinen pistooliampuja, joka joutuu esim. urheilulukion takia muuttamaan esim. Helsingistä Kuortaneelle, eikä voi saada omaa hallussapito- tai rinnakkaislupaa .22cal. kilpailu-/harjoitusaseelle.

Suomen Ampumaurheiluliitto on avoin keskustelulle ja kehitystyölle ja antaa mielellään asiantuntijansa käyttöönsä.

Kunnioitavasti

SUOMEN AMPUMAUURHEILULIITTO

Risto Aarreki
toiminnanjohtaja

Kopio: Pertti Normia, SM
Mika Koponen, POHA